

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemam velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja trisopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 106.

V Ljubljani, v torek 8. maja 1888.

Letnik XVI.

V slogi je spas.

Povodom najnovejše srbske krize je „Srpska Nezavisnost“ objavila članek, v katerem dokazuje, da je vsa nesreča Srbije v neslogi njenih državljanov. Podati hočemo svojim čitateljem glavne misli dotičnega članka:

Slovanska plemena skoraj nimajo dovoljne sposobnosti za samoupravo. Ta žalostna resnica je dokazana že pred tisočem let.

Vsa slovanska plemena, izvzemši rusko, izgubila so hitro vsled nesloge in nereda samostanost svojo in postala tujcu robovi. Poljska se je lahko mišljeno hvalila s svojim parlamentom, a je dajala tako slabe vzglede nesloge in nereda, da so že tačas s posmehom govorili, kako se poljska država vzdržuje v neslogi. Postala je žrtev nesloge svojih političnih strank. Nič boljše ni bilo s Češko; še prej je postala podlaga tujčevi peti. O Bolgarih ni treba govoriti; po dolgem suženjstvu ne znajo okristiti se s svobodo, katero so jim drugi darovali, nego postali so igrača v rokah onih, ki gledajo na Bolgare, kakor na ostanek pri izračunu stroškov.

Pa tudi naša domovina se ne odlikuje po slogi svojih sinov; i naša krasna srbska zemlja, ki je napojena s krvjo svojih bojevnikov, željna je mira in reda. Izmučeni naš narod videl bi rad na čelu svoje države modro in rodoljubno vlado.

Tudi srbsko pleme je vse čase svojega zgodovinskega življenja dajalo žalostne vzglede strankarske nesloge in državnega nereda. Samo za kratek čas pod vladjo Nemanje Milutina in Dušana pokazala je srbska država sijajno obliko. Ali to ni bila svetla nepremična zvezda, marveč leteč svetel meteor. Ko je prešlo krmilo države iz teh krepkih rok, takoj se je pokazala nesloga in za njo nered. Ta nesloga je bila tako velika, da se ni podela tudi ne v največji nevarnosti domovine, v trenutku strašne borbe na tužnem Kosovem polju. Da, pred petsto leti bili so mej Srbi taki ljudje, ki so zatajevali domovino zaradi svojih koristi.

Zopet se je povzdignila srbska država, a ž njo tudi stara nesloga srbska. Ko je postala Srbija svobodna in nezávisna, prepirajo se zopet njeni sinovi huje nego prej. Kmet ne zaupa meščanu, ta ne kmetu, in oba sovražita uradnika. Na drugi strani boré se mej seboj tri politične stranke kakor rujave mravlje. Vsaka stranka govori v imenu naroda. Kjer so tolike politične strasti mej strankami, da nimajo nobene skupnosti, tu ni tudi prave domovine. Kjer se ne spoštuje tuje mnenje, tu ni svobode, tu so govori o svobodi le prazne fraze.

Ko je bila še na krmilu liberalna stranka in v početku parlamentarnega življenja, niso še bile tako razburjene politične strasti, skrbela je za občne državne koristi, ne pa za strankarske. Zato pa ni imela časa, da boljše vredí svojo stranko in skrbi za njene posebne namene. In kar bi se povsod drugod moralo hvaliti, v tem zaslužimo grajo.

Ko so se pred desetimi leti razvnele strankarske strasti, prišla je na krmilo naprednjaška stranka in je obrnila največjo pozornost na organizacijo svoje stranke in koristi njenih članov. In v tem je imela veliko vspeha. Vsak „naprednjak“ je v kratkem časi postal bogat in okrašen. Vspeh „naprednjaške stranke“ mikal je „radikalno stranko“, in skušala je prej ko mogoče doseči enake vspehe. Porabila je prvo priliko, pograbila vso oblast in se vrgla s toliko silo na državne službe, kakor kobilice na mlado koruzo. Ali kar prerano pride, mora tudi hitro odpasti. Tako je bilo tudi z radikalno stranko.

Na mesto radikalne stranke je prišla vlada brez stranke in programa. Mi še ne vemo, pri kateri stranki bo iskala podpore.

Da pa se morejo v sedanjih razmerah doseči oni vspehi, katere želé doseči, tu ne pomaga nobena strankarska vlada, marveč združena moč srbskega naroda. Vsi omikani sinovi domovine naj bi si podali roke za svete domovinske koristi. Vsi srbski rodoljubi, v katerih ni še ugasnila domovinska ljubezen, naj višje cenijo velike državne koristi nego osebne in malenkostne. Vsi poštene

ljudje naj delajo na to, da se mej Srbi gojé razmere, dostojne omikanih ljudi in rodoljubov. Samo v tem vidimo spas Srbije.

Govor poslanca Kluna

v državnem zboru dne 1. maja 1888.

(Dalje.)

Sicer pa tudi ni res, da si bo država kaj prihranila, ako odpravi gimnazijo v Kranji. Ravno nasprotno, gospóda moja. (Čujte! na desnici.) Gospod naučni minister je rekel v budgetnem odseku, da ne zadostujejo ostale šole, in nam je obljubil novo gimnazijo v Ljubljani.

Vprašam pa, gospóda moja, ali si bo država res kaj prihranila? V Kranji je občina preskrbela gimnazijsko poslopje, v Ljubljani bo naučna uprava morala še-le zidati poslopje, in brez dvoma s svoto, katere letne obresti bodo znašale najmanj tretjino vseh stroškov, ki jih potrebuje za kranjsko gimnazijo. V Kranji je mestna občina plačevala 1000 gld. za učitelje in poleg tega še vse šolske potrebščine.

V Ljubljani bo država morala prevzeti vse te stroške in še večje letne doklade profesorjev. Čestitam torej gospodu finančnemu ministru, da mu je njegov tovariš pripravil tak prihranek.

A ne samo državni zaklad, tudi stariši imajo vsled ministrovega ukaza veliko škodo. Že pri šolnini morajo stariši toliko več plačevati, da bi za to svoto lahko svojim otrokom kupili obleko. Dalje se ne smé prezreti, da sta stanovanje in hrana v Ljubljani dražja, kakor v Kranji, in da bo pomanjkanje stanovanj v Ljubljani še občutljivejše, ako bodo učenci še v večjem številu zahajali v Ljubljano, ko se bo ustanovila nova šola.

Tudi drugi navedeni vzrok ne velja, da je namreč treba omejiti duševni proletarijat. Kamor obrnete oči v naši deželi, povsod primanjkuje potrebnih omikanih moči. Duhovskih služeb je po letošnjem šematizmu 180 praznih. Deželna uprava ne

LISTEK.

Prijatelja.

(Poslovenil J. Steklasa.)

III.

Semenu Semeniču se je zdelo, da se ga vsi ogibljejo, in to zato, ker ga vsi sumničijo — ali kaj sumničijo? za gotovo o njem mislijo, da je ukral denar, ali samo nočejo tega reči.

„Bežite, bežite, vam se to samo zdí!“ tolažili so ga ljudje.

„Nikakor, da se mi samo zdí“, odgovarjal je on.

„Vidite, za primer vzemimo Pticeima, Ivana Ivaniča! Poznala sva se še kot otroka, hodila skup v šolo, jela iz ene skleda, pa tudi ta se me ogiblje. Nobedenkrat ni prišel k meni, da me popraša: „Kaj je to, prosim te, s teboj?“ Je li? Ali ne dolžim ga, ne, ne. Da sem na njegovem mestu, morda bi tudi jaz tako delal.“

Radi te svoje domišljije se ni Semen Semenič nikjer pokazival, nego je živel kakor puščavnik. Redko kje ga je bilo videti, jedino zvečer se je sprehajal po najbolj pustih ulicah mesta.

Enkrat se na takem sprehodu sestane čisto blizo z Ivanom Ivaničem Pticeinom.

Pticein je bil neznamenit igralec društva v istem gledališču, v katerem je bil Semen Semenič blagajnik. Prijatelja sta osupnena, ko se snideta. Na obeh si mogel opaziti, da bi raje, da se ne vidita, ne poznata. Hotela sta, da se eden drugemu umakneta, ali oba stojita, kakor prikovana na svojem mestu.

Prvi se osvesti Semen Semenič. Njega je razsrdilo ponašanje Ivana Ivaniča.

„Kaj me ne poznaš?“ vpraša ga ostro in razdraženo.

„O ne, to ne . . . ali . . .“ zjeca Ivan Ivanič.

„Ali — kaj?“ je vprašal Semen Semenič še ostreje.

„Bil sem bolan, nisem nikamor izhajal“, odgovori na tihoma Ivan Ivanič.

Semen Semenič ga bolje pogleda in še le zdaj opazi njegovo blede, vpadlo lice.

„Ne zameri“, pravi zdajci s premenjenim glasom — „ne zameri, ako sem te obdolžil; nisem tega vedel“ — in Semen Semenič mu poda roko.

Ivan Ivanič skoraj preplašen mu ne podá precej svoje desnice, ali komaj očuti roko Semen Semeniča, prime jo ter jo krčevito stiska.

Zdajci zavpije ves razdražen: „Pojdi, pojdi k meni!“ in s silo začne vleči za seboj Semen Semeniča, pa ga ni pustil iz rok. „Pojdiva, porazgovorila se bodeva, uredila . . .“

In potegne Semen Semeniča za seboj.

IV.

Ivan Ivanič se ni umiril ni potem, ko je prispel domu.

„Semkaj, semkaj, tukaj je udobno“, govoril je ter svojega gosta posedal na stol. „Precej bo tukaj kaj, da prigrizneva.“ Prinesó sladčič in čaja.

Ivana Ivaniča je nekaj vznemirilo.

„Jedi, vzemi“, ponujal je gostu ter ves zmešan skakal zdaj sem, zdaj tam.

„Pa bi se mogel vendar že enkrat vستي“, pravi Semen Semenič.

„Precej, precej se vsedem“, odvrne Ivan Ivanič.

„Pa pil bom tudi na tvoje zdravje“.

In izprazni na dušek dve čaši.

„Pa kaj tako hitiš“, začudi se Semen Semenič.

„Zaželel sem . . . nisem pil že dolgo“, odgovori Ivan Ivanič ter se zoprno in nenaravno nasmeje.

Prijatelja sta zamolčala pri čaju.

„Si li slišal kaj o moji nesreči?“ vpraša iznenada Semen Semenič.

more dobiti potrebnih jezikov zmožnih kandidatov in mora si pomagati, kakor more. Pravosodje je pobralo že vse moči, in zdravnikov nam tako primanjkuje, da sta deželni odbor in ljubljanski mestni magistrat bila v največji zadregi, kedar je bilo treba nastaviti sekundarija v civilni bolnišnici ali zdravnikov, ako bo treba po novi sanitetni postavi nastaviti 30 novih zdravnikov? Torej pri nas na Kranjskem ne moremo govoriti o duševnem proletarijatu, marveč nam manjka toliko inteligentnih delavnih moči, da jih nikakor ne moremo še v druge dežele pošiljati, kakor se je prej godilo, in zato bo v sosednih deželah še večje pomanjkanje od leta do leta, ako se mora po mislih naučnega ministra celó zmanjšati število srednjih šol.

Zato je jasno, zakaj je odprava kranjske gimnazije tako razburila in vznemirila slovensko prebivalstvo, in to je tem jasneje, ako pomislite druge razmere, ki so v zvezi s tem dogodkom. Šola je sicer res imela koncem šolskega leta 1887 le 85 učencev, in akoravno ni malo število učencev v primeri z veliko manjšim številom dražje zgornje realke, ki po izkazu šteje le do 130 in povprek 30 do 40 učencev, in akoravno ni to nobena nesreča, ker je pouk tem temeljitejši; vendar temu ni nikdo drugi kriv, kakor šolska oblast, ker ni izvrševala ukaza ministerstva z dné 13. sept. 1861, po katerem so gorenjski učenci morali v Kranj, in je vse sprejela, kdor se je oglašil v Ljubljani.

Nasledek je bil, da je število učencev na ljubljanski gimnaziji naraslo na 828 (Čujte! Čujte! na desnici.), kar ni na nobeni drugi šoli v državi, in da je bilo treba deset paralelnih razredov. Koncem lanskega leta zdelo se je deželni šolski oblasti potrebno, da je ponovila imenovani ministerski ukaz in poostrila z opombo, da more le deželna šolska oblast dovoliti izjemo, in da morajo vsi gorenjski dijaki iti na gimnazijo v Kranj. In res je deželna šolska oblast odbila vse dotične prošnje. Nasledek je bil ta, da se je že v juliju oglasilo 39 učencev, ki so naredili sprejemne skušnje, plačali takse in bili sprejeti.

Mej poletjem se je oglasilo še deset učencev, in v jeseni bi se bilo gotovo oglasilo še nekaj učencev, tako, da bi bilo v začetku šolskega leta gotovo 120 učencev. Mej tem pa je bila kranjska gimnazija odpravljena s znanim ministerskim ukazom z dné 8. avgusta 1887 in je bilo zapovedano, da se mora takoj opustiti prvi razred. Da bi se že sprejeti učenci ne odgnali, prosila je mestna občina kranjska ministersko predsedstvo, naj ostane prvi razred vsaj še letošnje leto, in je obljubila, da hoče prevzeti tudi one plače za suplente, katere si bo država prihranila z odpravo prvega razreda. Šoli prijazno prošnjo pa je naučni minister odbil, češ, da ne more dovoliti prvega razreda na tej šoli, tudi ko bi občina prevzela vse troške. (Čujte! Čujte! na desnici.)

Stariši, ki so zopet nazaj dobili vplačane takse, niso vedeli drugega storiti, kakor da so šli v Ljubljano z otroci, ker prej imenovani ministerski ukaz sedaj ni imel pomena.

Ivan Ivanič se je ves stresel.

„A kako ne? Seveda!“ odgovori. „Ali natanko, natanko tega ne vem.“

Semen Semenič začne pripovedovati pripoved svoje nesreče.

Ivan Ivanič mu je segel o pripovedovanju nekolikokrat v besedo, popraševaje po najmanjših pottankostih.

„Tedad vidiš!“ dokonča svoje pripovedanje Semen Semenič. „Vse življenje sem se trudil živeti pošteno, a naenkrat tolika nesreča. Nisem vzel denarja, ali mnogi, ako ne vsi, imajo me za hudodelnika.“

„Tebe? Za hudodelnika? Ni mogoče? Pa kdo?“ spregovori Ivan Ivanič.

„Kdo? Pravim ti, vsi. Pa tudi . . .“

Semen Semenič vstane ter stopi bliže k Ivanu Ivaniču.

„Pa tudi ti! reci mi odkritosrečno, pa ne taji: veruješ li mi ali ne? Imaš li me za hudodelnika ali ne?“

Ivan Ivanič vstane.

„Ne, ne verujem tega, ne verujem!“ zavpije z jakim glasom. „Ti si pošten človek!“

„Bog naj ti to plača!“ vsklikne Semen Semenič, in poljubi prijatelja. (Konec prih.)

Oni, ki so prišli prvi, mogli so svoje otroke vpisati brez ovire, tisti pa, ki so prišli drugi dan, našli so na črni deski naslednje naznanilo, katero je tudi uradna „Laib. Ztg.“ dné 15. sept. 1887 objavila (čita):

„Vsled ukaza Nj. ekselence gospoda ministra za uk in bogočastje dd. 6. sept. 1887, št. 22.784, došlega od visokega deželnega šolskega sveta dd. 14. sept. 1887, št. 1795, določeno je število obeh slovenskih paralelnih razredov po 60 učencev, in da se nikakor ne dovoli nov paralelni razred, ker se je že v juliju in pri včerajšnjem sprejemu prekoračilo število, ne more se nikdo več sprejeti v slovenski oddelek prvega razreda.“ (Klici na desnici: Škandal!)

Razburjenost, katero je ta korak visoke naučne uprave provzročil mej slovenskim prebivalstvom na Kranjskem, more si le oni misliti, ki je videl prizore, ki so se isti dan vršili pred gimnazijskim poslopjem in na javnih prostorih po Ljubljani; razburjenost je bila še toliko večja, ker so bili stariši večinoma iz boljših krogov naše Gorenjske, ki po navadi pošiljajo svoje otroke v srednje šole, in se jim je nemogoče zdelo, kar je v večni spomin objavila „Laib. Ztg.“ Premožnejši so se vrnili v Kranj, kjer pusté na svoje troške poučevati otroke kot privatiste ljubljanske gimnazije. A ni veliko manjkalo, in naučna uprava bi prepovedala tudi privatni pouk. (Čujte! Čujte! na desnici.) Večje število revnejših pa morda bolj nadarjenih učencev je morda za vedno odgnal iz šole ta korak naučne uprave, ki je brez primere v avstrijski kulturni zgodovini. To lepo osvetljuje učno prostost v Avstriji. Na dotične razprave našega zastopnika v budgetnem odseku opravičeval je gospod naučni minister, kakor sem že opomnil, svoj ukaz s tem, da se je nekdanja spodnja gimnazija v Kranji ustanovila v ta namen, da bi se zmanjšalo število učencev v Ljubljani, da pa se ta namen ni posrečil.

Na Kranjskem res tiščé učenci le v glavno mesto, zato bo treba v Ljubljani nove spodnje gimnazije pod posebnim vodstvom, in potem se ne bo moglo več govoriti o pomanjkanji šol.

Torej vprašam visoko naučno upravo, kedaj se bo ustanovila nova gimnazija v Ljubljani? Za prihodnje šolsko leto je to popolnoma nemogoče, ker je treba novega poslopja, ki pa se ne more zgraditi o pravem časi in tudi ni v proračunu potrebne svote. Ako hoče g. minister tudi v prihodnje imeti „numerus clausus“ za ljubljansko gimnazijo, zopet se veliko število nadpolnih učencev ne bo moglo obrniti v srednje šole, akoravno bi država morala za to skrbeti, in sme prebivalstvo tudi to tirjati od države. Zato naj bi ostala spodnja gimnazija v Kranji tako dolgo, da se v Ljubljani ustanovi nova gimnazija. Ko bi potem v Kranji ne bilo dovolj učencev, kar pa dvomim, lahko bo naučna uprava še vedno storila svojo dolžnost, in se ji ne bo moglo očitati, da nam ne dovoli potrebnih šol.

Pri reševanju tega vprašanja pa je treba uvaževati še drugo stvar, ki je gotovo tudi naučna uprava ne bo prezrla. Tudi z narodno-političnega stališča se mi ne zdí primerno, da se z novo gimnazijo še pomnoži število učencev v Ljubljani, ker bi ne bilo v nikaki pravi razmeri s prebivalstvom in bi z realko znašalo skoraj dvajsetino skupnega prebivalstva.

Ker je naša srednješolska mladina lahko razburjena in se ne more vedno ločiti od javnih dogodkov, prav lahko se nasprotnikom narodnostnega miru posrečijo razna izzivanja in mladino zapeljuje do divjih razgrajanj, o katerih slabih nasledkih mladina navažno še le tačas premišlja, ko je že prepozno. Videli smo tukaj na Dunaji, v Ljubljani in drugod, kakor hitro se mladina poprime nove ideje in stori korake, vsled katerih oblasti prično preiskavanja; slabe posledke morajo ljudje prenašati, akoravno obsojajo in kaznujejo potem moralne provzročitelje takih izgredev in zapeljivce. Disciplin, nadzorovanje dijakov in zabranjevanje takih izgredev pa je vedno težavnejše, kolikor večje je njihovo število. (Dalje prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 8. maja.

Notranje dežele.

Uradno se potrjuje vest, da bo odstopil dosedanji veleposlanik v Londonu grof Karolyi ter na njegovo mesto imenovan Wolkenstein. Go-

vorí se tudi, da se bo odpovedal berlinski veleposlanik Szechenyi. Tem osebnim spremembam pripisuje se velika važnost.

Avstrijske oklopnice, ki so odplule v Barcelono, povrnuile se bodo naravnost od tod v Pulj, kjer bodo razorožili tri ladije; ostale oklopnice v zvezi z ladjami „Elizabeta“, „Tiger“, „Pola“, „Greif“ in „Cyclop“ in 18 torpednic pa se bodo udeležile letošnjih vaj, ki se bodo vršile v cesarjevi navzočnosti.

Imenovanje kanonika dr. T. Radoničiča kotorskim škofom je vzbudilo veliko zadovoljnost mej tamošnjim prebivalstvom, kajti Radoničič je od leta 1815. prvi domačin, ki je poklican na kotorski škofovski stol.

Vnanje države.

Srbski liberalci so imeli včeraj velikansko zborovanje v Šabaci. Udeležilo se je shoda nad tisoč pristašev. Ristić je bil enoglasno imenovan vodjo stranke. Navdušenost je bila velika pri njegovem govoru. Ko se je povrnil Ristić v Belgrad, vršile so se tudi tukaj zanj razburjene izjave. — Nikola Kristić propoveduje postavnost, pri tem pa uvaja v Srbiji izimno stanje. Izgovor še nikedar ni delal preglavice temu možu; za sedaj morala mu je pomagati neka majhna zarota, ki se je pa skoraj gotovo rodila le v glavi kakoga časnikarskega poluradnega dopisnika. Neki dunajski list poroča, da je padel Gruić, ker so zasledili zaroto, ki ni nameravala nič manj ko — smrt kraljevo. Da, celo ubogi Črnogoreci morajo pomagati Kristiću. Vlada je baje izvedela, da so nameravale močne čete Arnavtov in Črnogorcev planiti v Srbijo. Celo poročilo je tako pustolovsko, da mu nikdo ne bode verjel, akoravno se ne more tajiti, da je kralj vsled novega ministerstva izgubil mej narodom veliko svoje poljudnosti.

Pri banketu v Tirnovi je rekel princ Koburški v svojem govoru: Zadnji dogodki v moji domovini so pokazali moč *Bolgarije*. Inozemci, ki ne poznajo Bolgarije, mislijo, da je suženjstvo zadušilo pri nas vsak čut domovinske ljubezni. Toda napominani dogodki jasno pričajo svetu, da je bolgarski narod, sicer majhen, vendar pa močan, da združuje vse svoje moči v eni misli, to je v neodvisnosti Bolgarije. Ta udanost domovini, ta moralna moč sta me napotili, da sem sprejel izvolitev v sobranju. Ta moč me navdaja s zaupanjem v zlato bolgarsko bodočnost.

Ruskemu carju je izročil nemški veleposlanik vsled naloga svoje vlade insignije Jurijevega in Vladimirjevega reda prve vrste, koje je zapustil ranjki cesar Viljem. Pokojni nemški vladar je zaukazal, naj se takoj po njegovi smrti vrnejo ruskemu carju v znak priznanja, kakó visoko je cenil to odlikovanje. Car je bil zelo ginjen vsled tega dokaza Viljemove naklonjenosti Rusiji. — „Nord“ piše gledé gibanja v Makedoniji in na Kreti: Bati se je, da je to predigra dobro osnovanim nemirom. Toda pri sedanjih razmerah je ni velesile, ki bi hotela prevzeti strašno odgovornost, da bi zopet upihala iztočno vprašanje. Kar nam dela posebno skrb, je odprto bolgarsko vprašanje, ki bo morebiti slabo vplivalo na ostale balkanske narode. Dokler ne bo koenečno rešeno bolgarsko vprašanje, toliko časa bodo imeli pustoloveci na jugu hvaležno polje za svoje nevarno delovanje.

Nemškemu cesarju se je bolezen zopet shujšala. Dvorni krogi govoré že, da se bodete cesarica in princesinja brzojavno odpoklicali v Berlin. Cesarja zopet napada mrzlica ter so njegovi izmečki krvavi. Od predvčerajšnjim zvečer ni bolnik zapustil več postelje. Ne peča se skoraj nič z državnimi opravili ter sprejme le še zasebnike. Poročila raznih listov, da je ta ali oni državnik cele ure predaval svojemu vladarju, so popolnoma izmišljena. — Bismarcku bližnji krogi zatrjujejo, da se niso ohladile razmere mej Nemčijo in Rusijo. Vse nasprotné vesti so zlobne izmišljije. Včerajšnje številke poluradnih listov priporočajo Avstriji, naj se kaže nasproti Rusiji gledé balkanskega poluotoka takó brez presodkov, kakor stori to Nemčija.

Francoski republikanci hočejo zopet uvesti volitve po okrajih namesto dosedanjih potom skrutinovanja zapisnikov. Kajti že prvo leto, t. j. 1885, se je pokazalo, da je zadnji način ugodnejši konservativcem, ter bi bili že takrat republikanci radi zopet spravili v veljavo starejšo volilno metodo, a sramovali so se, da bi tako hitro menjavali svoje naredbe. Odkar pa je naznanil Boulanger, da se hoče dati s zapisnikom voliti po vseh departementih, so vsi republikanci naenkrat odločno za volitev po okrajih. Poleg tega pa se namerava še mnogo družih novotarij. Zbornica se ne bo več naenkrat volila, marveč se bo ponovila vsako tretje leto le njena polovica ali tretjina. S tem bodo postali volilni troški manjši ter se delili na daljšo vrsto let, poslanci pa bi bili voljeni za 6, oziroma 9 let. Tudi bi poslanci in senatorji dobivali namesto dosedanjih letnih 9000 frankov 1200 ali pa še več. Vse to se konečno obrača zoper Boulangerja; dokler pa se zbornica peča s takimi zadevami, tem bolje je za katoliško cerkev, ker poslanci pri teh poslih vsaj ne mislijo na „kulturni boj“. — Pred vojnim sodiščem v Marseille-u se je vršila pravda zoper vojaka Chatainina, ki je hotel Italiji in Nemčiji izročiti po eno Lebelovo puško. Obravnava je bila tajna. Obsodili so ga na prognanstvo v kakem utrjenem kraju. — V knjigi „L'invasion des Allemandes“ pravi Bou-

langer v pismu, tiskanem na prvi strani: „Ljubi bralci! Sovražniki moji me slikajo kot apostola vojske. Vi sami boste prečitavši to knjigo bolje sodili o pisatelju, kojemu so narekovali besede edino le globoki čuti narodnega dostojanstva.

Italijanski kralj, kraljica, prestolonaslednik in ministra Crispi in Grimaldi so se s posebnim vlakom odpeljali v Bologno, kjer je kralj otvoril razstavo. Dokler se Crispi ne povrne iz Bologne v Rim, toliko časa se ne bo nič končnega sklenilo glede odstopa finančnega ministra Maglianija. V Bologni so kraljevske goste vse uradnije sprejele; tudi inozemski konzuli so prišli k sprejemu. Predvčerajšnjim ob 1. uri popoldne je bila razstava otvorjena. Kralj in kraljica s prestolonaslednikom sta si ogledala razstavo. Zvečer je bilo mesto razsvetljeno.

Angleška spodnja zbornica je v tretjem čitanju končno sprejela proračunske dohodke. — Diplomatski krogi londonski nikakor niso tako pesimističnih nazorov o sedanjem splošnem položaju, kakor angleško časopisje v svojih člankih zadnjih dni. Posebno naglašajo, da je potoval Nelidov v Atene edino le iz zdravstvenih ozirov. Vzlic vsem raznim vstajam na Balkanu je po mnenju londonskih vladnih in diplomatskih krogov mir zagotovljen.

Angleški veleposlanik je zatrdil **Turčiji**, naj se ne boji nobene nevarnosti s strani Grške, koji bi v najskrajnejšem slučaju Anglija postavila jez, zato naj pa turška vlada tudi ne posluša voljno agitacij, ki dohajajo s znane strani. V enakem smislu izjavila se je Anglija tudi nasproti grški vladi.

Egiptski list „Mubašir“ je dobil poročilo iz **Suakima**: „Ob enem z emirom Musalisso, ki je dobil poziv od Kalifa Abdullaha, naj odrine s svojo vojno proti Abesiniji, pozvan je bil tudi Osman Digma, naj ponovi napade na naše mesto, koje mora na vsak način dobiti v svojo oblast. Osman Digma nujno zbira svoje vojake ter bo skoraj gotovo že v nekaterih dneh pred zidovjem suakimskim. Da bi pa še bolj vplamtil svoje vojake, razširil je vest, da bo v kratkem že prišel v tabor sam Kalif Abdullah ter se osebno bojeval zoper Angleže.

Izvirni dopisi.

Iz Smlednika, 6. maja. Poredkoma zasejani so mej nami značaji. Tem huje nas torej boli, ko čujemo, da je zopet preminol mož, ki je ostal ves čas življenja dosleden, neomahljiv v svojih načelih. Tak mož, mož-poštenjak bil je pokojni g. Martin Krek, učitelj naš. Celih 33 let služboval je tu v Smledniku; jedna generacija spominja se ga hvaležnim srcem — svojega učitelja. Koliko truda, koliko trpljenja v tej dolgi vrsti let! In ves ta čas živel je in gorel za svoj poklic. Dokaz temu bodi veliko število rojakov smleških, ki zavzemajo sedaj častna mesta v družbi človeški. V njegovi šoli prejeli so prvi pouk, od njega navzeli se veselja do vede, učenja in marsikedo ima se zahvaliti gotovo le njegovemu modremu svetu, da so ga poslali stariši mej svet „motrit modrice vede“.

Odkar je učiteljeval pri nas, ni zamudil ni jedne šolske ure. Pred 14 dnevi pa ga je vrgla na posteljo huda vročinska bolezen. Že dlje časa čutil je v sebi kal bolezn, toda močne in krepke postave kakor je bil, menil je, da bo premagal. „Še kaka dva dni poležim — dejal mi je sam — da mi vročina poneha, pa pojdem v šolo“. A Bog je hotel drugače. Prihajalo mu je huje in huje in v sredo na večer izdihnil je, previden s sv. zakramenti za umirajoče, blago dušo svojo.

Na preranem grobu njegovem plaka sedaj udova za ljubljanim soprogom, šestero sirot za skrbnim očetom, mladina za svojim vzgojiteljem, učitelji za zvestim tovarišem, duhovni za odkritosrčnim prijateljem, vsa fara smleška za nepozabnim učiteljem. In kako bi ne? Pokojni g. Martin združeval je v sebi vse lastnosti, s katerimi se je takoj prikupil vsakemu. Če kdo, tedaj je gotovo on pokazal z vsem svojim delovanjem, koliko spoštovanja more uživati dober učitelj pri ljudstvu, pri duhovnih in svetnih gospodih. Vesten v spolnovanji svojih dolžnosti deloval je tudi izvan šole. Tu je pomagal dejanjski, tam z dobrim svetom. Sam goreč za narod naš, gojil in budil je tudi v srcih družih ljubezen domovinsko. Ves čas bil je eden najdelavnejših udov naše podružnice Ciril-Metodove. Značajan narodnjak bil je ob enem veren katolik. Vsikdar izpolnjeval je vestno svoje krščanske dolžnosti. Z eno besedo: bil je blaga, zlata duša, od vseh spoštovan, pravi vzgled slovenskega učitelja. To vemo najbolje duhovniki, ki smo imeli priliko, intimneje občevati z njim. To pokazalo je zlasti minolo soboto mnogobrojno občinstvo, ki je došlo od blizu in daleč skazat umrlemu zadnjo čast. Sijajnega pogreba ude-

ležil se je blagorodni gosp. Merk, okrajni glavar kranjski, sosedni gg. župniki, 17 gg. učiteljev, ki so mu — navdušenemu pevcu — pred hišo in na grobu zapeli dve pesmi v slovo, vsa šolska mladina in veliko število naših faranov. O, kako so nam lile solze, kako nam je utripalo srce, ko je padala mrzla prst na njegovo rakev, ko se je poslavljaj gosp. Stanonik v lepih besedah od druzega ranjkega! Nijedno oko ni ostalo suho.

Zapustil si nas, dragi Martin, a Tvoj spomin živi mej nami. Tam gori nad zvezdami uživaj plačilo za svoj trud! Lep spominek zapustil si Ti mej nami, a da mu preskrbimo tudi dostojen nagroben spomenik, vabim vse prijatelje in znance pokojnega, naj z blagovoljnimi doneski pripomorejo k temu. Gg. sosedje učitelji ukrenili so že vse potrebno za to. S tem pokazali bomo še poznemu svetu, da umemo spoštovati može delujoče in žrtvujoče se za narod naš.

In sedaj še enkrat: dragi Martin, počivaj v miru, večni pokoj Tvoji blagi duši!

Iz Trsta, 4. maja. Pri občnem zboru Lloydovih delničarjev je neki ud z Dunaja, zastopajoč veliko število delnic, predlagal, naj občni zbor pritrdi predlogu, da se naj izmed delničarjev izvolijo nekateri, kateri bi bili nekaki nadzorniki upravnega odbora Lloydovega. To pa je jako zabolelo predsednika Lloydovega, Marka Morpurgo, in vstal je ter hitel naštevati razloge, zaradi katerih je on proti temu predlogu, in sicer zato, ker prvič to ni na dnevnem redu glavne skupščine, in bi se zato morala sklicati izvanredna glavna skupščina, in če bi se ta predlog sprejel, bil bi tudi nekaka nezaupnica upravnemu odboru, kateri pa se je vedno vestno prizadeval delati za koristi delničarjev in države in tako je tedaj oni prej imenovani ud umaknil svoj predlog in rešeni so bili Morpurgo & consortes.

Vsak pameten človek bi moral spoznati, da oni Dunajčan ni mogel staviti nobenega boljšega predloga, kakor ga je, pa vendar ni obveljal. — Žalostno to! Ko bi oni gospodje izvoljeni nadzorniki vsaj malo pogledali v skrivne predale Lloydove palače, morebiti bi vendar kaj našli, kar bi njim ne bilo ravno po volji in na korist delničarjev ter države. Saj se govorijo po Trstu in drugod, kjer imajo kake Lloydove agencije, stvari, katere že vrabci na strehi čivkajo in s katerimi bi bilo tudi dobro, da bi bil oni gospod malo posvetil predsedniku Morpurgu, ko je govoril, da bi bila nezaupnica zanj in za njegove prijatelje, ko bi še kdo drug bil posvečen v skrivnosti tega društva.

Videli bi bili tako delničarji in drugi, katerim je morebiti še kaj plemenite krvi po žilah, kake plače, doplačevanja, tantieme, in kakor se vse take vrste plače imenujejo, dobivajo viši uradniki za malo ali nikakoršno delo, nasproti jo drugi delavci morajo za slabo plačo težko delati in še tista se jim mnogokrat ne dá tako, kakor pa oni pričakujejo; posebno kar se tiče penzijskega zaklada, dobivajo iz njega samo kaki posebni izvoljeni, namesto vseh jednako, kakor je pisala „L'Austria“.

Videli bi bili nadzorovalni udje tudi, kako je ta ali oni uradnik Lloydov večkrat obogatel na škodo delničarjev in družih — in marsikaj tacega še bi se bilo videlo in zvedelo za Lloydove palače in delalnice zidovi. Sedaj ko malo bolj trda prede uradnikom Lloydovim, koga so prijeli? Uboge delavce in pisarje, da naj ti za-nje delajo, oni pa da bodo živili, kakor poprej in po konci glave nosili.

Ko se je začelo govoriti po mestu, da bodo delavcem delo podaljšali, sklenile so tudi družbe „Societa Operaia“, „Unione Operaia“, „Fratellanza Artigiana“ in „Societa dei Meccanici“, poslati vodstvu upravnega odbora Lloydovega in vladi pritožbo zoper ta sklep — kaj in kakošen bode vspeh, bomo videli pozneje. Za sedaj je ostalo vse pri starem.

Ste li tudi slovenski društvi „Delavsko podporno društvo“ in „Tržaško podporno društvo“ sklenili kako pritožbo na administracijo Lloydovo in na vlado, ni znano, ker ni bilo ne v „Edinosti“ ne drugod nič naznanjenega.

Ko je bil te dni brazilijanski cesar v Benetkah, šel ga je pozdravit od tukaj Marko Morpurgo kot brazilijanski tukajšnji konzul. Sedaj je Lloyd dobil od vlade pogoj, da bode moral raztegniti svoje vožnje tudi na Brazilijo. — Kako bode tedaj Marko Morpurgo, kot predsednik Lloydovega, ob enem zastopal kot brazilijanski konzul tudi brazilijanskega cesarstva trgovske koristi? Kot predsednik Lloydovega bode pač moral tudi skrbeti za Lloydove koristi in ne vem, če se bodo strinjale in če bi se, v koliki meri, ko-

risti avstrijsko-ogerskega Lloydovega s koristmi brazilijanskega trgovstva. To uganjko rešiti nam pač more samo predsednik Lloydovega, baron Marko Morpurgo.

Dnevne novice.

(Papeževo odlikovanje.) V „Obzoru“ čitamo, da je na željo vladike Strossmayerja sv. Oče Leon XIII. imenoval svojim častnim komornikom extra Urbem dr. Engelberta Voršaka, dekana in župnika djakovskega, in svojim častnim kapelanom extra Urbem č. g. Milka Cepeliča, škofijskega tajnika.

(Častnim občanom) v Mostah poleg Kamnika je bil dne 4. marca imenovan g. dr. Josip Staré, pristav c. kr. finančne prokurature.

(Iz Idrije) se poroča, da bodo tam vzdali spominsko ploščo slavnemu naravoslovcu J. A. Scopoli-j u. Plošča se bo razkrila na hiši, kjer je Scopoli stanoval dne 22. junija. Troške je prevzelo c. kr. poljedelsko ministerstvo. Scopoli je bil fizik v Idriji od l. 1754. do 1767. ter je spisal knjigo „Flora carniolica“, ki jo je poklonil cesarici Mariji Tereziji.

(Slovensko gledališče.) Gospa Ružička-Strozzi, igralka narodnega gledališča v Zagrebu, nastopila bo dne 12. in 13. t. m. v tukajšnji čitalnici kot „Čvrček“ in kot „Debora“.

(Včerašnji somenj) je bil prav dobro obiskan; prignali so živinorejci okoli 1500 živine. Kupčija je bila dobra, cene dokaj višje.

(Razpis dobave.) Da se zagotovi živež za c. kr. vojno brodogradnjo za dobo od 1. januarja 1889 do 31. decembra 1891, bode dne 6. julija 1888 ob 4. uri popoldne ponudbena razprava pri c. kr. vojnem pristaniškem poveljstvu v Pulji. Z vsako ponudbo je tudi izročiti odstopnino v znesku 10.000 gld. a. vr. Pogoji, ponudbeni obrazi so tudi na ogled v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

(C. kr. trgovinsko ministerstvo) naznanilo je trgovski in obrtniški zbornici z ukazom od 7. maja t. l., št. 18.393, da po navodilu, izdanem francoskim carinskim uradom od francoskega glavnega carinskega ravnateljstva, ni pri poštnih zavojih več potreba prvotnih poverilnic.

(Ogenj.) Vas Palčje pri Št. Petru na Notranjskem je od 3/4 na 12. uro dopoldne v ognju. Požarna bramba iz Postojine hitela je na pomoč. Natančnejših poročil še nemamo.

(„Slovenski klub“ na Dunaji) ima svoj deseti večer v soboto 12. t. m. v Knausovi restavraciji „Zum Lothringer“ I., Kohlmarkt 24, v dvorani pri tleh. Čital bode g. Josip Premern: „O imenih“. Začetek ob 8. uri. S tem vabijo se na Dunaji bivaajoči Slovenci, da se udeležijo v obilnem številu tega večera.

(Okrajni zastop slovenje-bistriški) je v proslavo cesarjeve štiridesetletnice ustanovil na deželni vinarski in sadjarski šoli v Mariboru ustanovo za jednega učenca.

(Duhovniške premembe v goriški nadškofiji.) Č. g. Anton Hvalica, župnik v Drežnici, imenovan je dekanom v Št. Petru pri Gorici; č. gosp. Ad. Harmel, župnik v Šebreljah, dekanom v Komnu.

(Kmetijsko bralno društvo) se je osnovalo pri sv. Luciji na Goriškem. C. kr. namestništvo je že potrdilo pravila. Udov šteje že nad 100.

(Iz Celja) se nam poroča: Dunajski rabelj Seyfried je imel danes, dne 7. t. m. žalosten posel. Obesil je namreč jutraj ob 7. uri 29letnega kočarskega sina Janeza Valentina iz Apač pri Ptuj. Hotel se je namreč letos oženiti. Ker pa ni imel denarja za ženitnino, sklenil je oropati petičnega posestnika Miho Cebeja. Napal ga je v stanovanji in pobil. S pograbljenim denarjem šel je vino kupovat, ali orožniki so mu bili že za petami. Porotno sodišče ga je obsodilo na smrt na vešali. Na smrt je hudodelca pripravil mestni kapelan č. g. Lj. Hudovernik. Ropar je umrl skesan. Truplo so vzeli zdravniki, da ga raztelesijo. Eden vojakov, ki so stražili, pal je v nezavest.

Raznoterosti.

— Knjižnice v Evropi. „Univers Illustré“ objavlja naslednje zanimive statistične podatke: Francija ima 500 knjižnic s 4.598.000 zvezki in 135.000

rokopisi. Narodna knjižnica v Parizu broji sama 2.098.000 zvezkov ter je najbogatejša na celem svetu, kar se tiče števila knjig. Avstrija ima 577 knjižnic s 5.475.789 zvezki, mej katere niso všteti niti zemljevidi, niti rokopisi. V Italiji je 493 knjižnic s 4.349.291 zvezki in 330.580 rokopisi. Prusija šteje 398 knjižnic z 2.640.450 zvezki in 58.000 rokopisi; Anglija 200 knjižnic z 2.181.493 zvezki in 26.000 rokopisi; Rusija 195 knjižnic z 952.000 zvezki in 24.300 rokopisi; Bavarska 179 knjižnic z 1.368.500 zvezki in 24.000 rokopisi. Za pariško je angleška knjižnica z 1 milijonom zvezkov, potem ona v Monakovem z 800.000 in berlinska s 700.000 zvezki. Kar se skupnosti zadeva, je Avstrija prva v celi Evropi.

— Nove puške repetirke z malim kalibrom izdelujejo se tako hitro v tovarni za orožje v Steyru, da bo koncem t. l. pet divizij ž njimi oboroženih. Veščaki trdijo, da so puške z manjšim kalibrom boljše od onih z večjim.

Telegrami.

Berolin, 8. maja. Cesar je imel boljše noč, čuti se danes jačjega.

Bukarešt, 8. maja. Zvečer ob 10. uri je ustrelil neki bivši mestni sergant dvakrat v okna kraljeve palače ter pri tem razbil stekla v oknih. Zgrabili so takoj zločinca, ki se je grozil zoper kralja.

Atene, 7. maja. Odstranjena je bojazen, da bo navstal spor mej Turčijo in Grško.

Umrli so:

5. maja. Mina Martine, gostija, 76 let, Hradeckega vas št. 32, Marasmus.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. jut.	744.1	10.2	sl. vzhd.	jasno	
7. 2. u. pop.	742.0	19.6	sl. svzh.	"	0.00
9. u. zveč.	742.9	12.2	sl. vzhd.	"	

Lepo vreme. Srednja temperatura 13.8°C., za 1.4° pod normalom.

Dunajska borza.

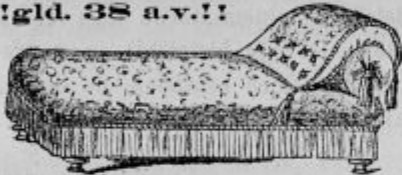
(Telegrafično poročilo.)

8. maja.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	78 gl. 95 kr.
Sreberna " 5% " 100 " 16% "	80 " 55 "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	109 " 95 "
Papirna renta, davka prosta	93 " 40 "
Akcije avstr.-ogerske banke	871 " — "
Kreditne akcije	280 " — "
London	126 " 80 "
Srebro	— " — "
Francoski napoleond.	10 " 03 1/2 "
Cesarski cekini	5 " 95 "
Nemške marke	62 " 12 1/2 "

OTOMANE,

!!gld. 38 a.v.!!

(glej podobo), najbolj praktično, elegantno, moderno in priljubljeno tapcirano pohištveno orodje, preoblečeno z modernim in močnim blagom in popol-

no pozamentirijo, to je s čopi in dolgimi franžami iz blaga, izdeluje po — 38 gold. a. v. — zajamčeno dobro in solidno narejene

Anton Obreza,

tapecirar in dekoratér

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4,

Uzorcji blaga resnim kupcem franco na razpolago. Vsa v mojo stroko spadajoča dela v mestu in na deželi izvršujem najceneje. — Modroce na peresih (Federmdratzen) 10 gl. in višje. — Preč. duhovščini priporočam kot špeciialiteto: altarne preproge.

— Ceniki s podobami zastonj in franko na zahtevanje.

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnežev, lakov in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljubljana,

za Franciškanško cerkvijo v g. J. Vilharja hiši št. 4.

priporočata prečnat. duhovščini in p. n. občinstvu vse v njiju stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot znano rečno fino delo in najnižje cene.

Posebno priporočilne za prekupee so oljnaté barve v ploščevinastih pušicah (Blehbüchsen) v domačem lanenem oljnatem firneži najfinije naribane in boljše nego vse te vrste v prodajalnah.

— Cenike na zahtevanje.

Janez Dogan,

mizarski mojster v Ljubljani

na Dunajski cesti št. 15, (Medijatova hiša)

priporoča svojo dobro vrejeno zalogo raznovrstne

hišne oprave,

politovane in likane: altarne podstavke po 5 gl. 50 kr., divane, garniture, modroce na peresih po 10 gl., žimnate modroce po 20 gl., vozičke za otroke, okvire za svete in posvatne podobe, in sicer za 20 odstotkov ceneje, kakor drugod.

Tudi prevzema vsa mizarska in stavbena dela. Cenilnik s podobami zastonj in franko.

Slomškovih zbranih spisov

IV. knjiga: različno blago,

(I. del: „Šola in odgoja“ str. 180; II. del: „narodna politika in narodno gospodarstvo“ str. 183—354; III. del: „razna poučna tvarina“ str. 357—428 do biva se izvod po 1 gl. pri izdajatelju: Mih. Lendovski, župniku v Makolah (Maxau b. Pöltschach); III. knjiga, životopisi, str. 397 pa po 70 kr. Po ravno isti ceni tudi po vseh slovenskih bukvarnah! Prva in druga knjiga ste pošli; Val. Orožnovih pesni je še nekoliko izvodov na prodaj po 40 kr.

Peto knjige: „Slomškovi „pastirski listi“ ni mōči izdajati, dokler za III. in IV. tiskovni stroški niso poravnani.

Najboljši in najpripravnejši način hranjevanja je gotovo

zavarovanje življenja.

Zavarovanje življenja koristno je vsakemu, neobhodno potrebno pa onim, ki imajo skrbeti za rodbino. Naše življenje odvisno je od tolikernih slučajnosti, da ne smemo nikdar puščati iz oči bodočnosti onih, ki so nam dragi in za katere skrbeti smo obvezani. Najboljši pripomoček za to je zavarovanje življenja, katero je urejeno tako, da daje priliko vsakemu udeleževati se njegovih dobrot.

Za neznaten denar more se zavarovati kapital, ki se izplača po smrti preostalej rodbini, ali dota, ki se izplača otroku, kedar doživi, 18., 20. ali 24. leto. Poslednje zavarovanje važno je zato, ker se zavarovana dota izplača tudi tedaj, ko bi oni, ki jo je zavaroval, umrl takoj potem, ko je uplačal prvi obrok, in ker se vsa uplačana premija vrne, ko bi zavarovani otrok umrl pred dogovorjeno starostjo.

More se pa tudi zavarovati kapital, ki se izplača zavarovancu samemu o dogovorjenej starosti (n. pr. v 40., 50. ali 60. letu), ali pa njegovim dedičem, ko bi utegnil umreti prej.

Vse te načine zavarovanja upeljane ima **vzajemna zavarovalna banka „SLAVIJA“ v Pragi**, katere prednost je še to, da je pri njej vsak člen brez kacega posebnega priplačila deležen vsega čistega dobička, ki je leta 1887 iznašal 10%, v prejšnjih letih pa tudi že po 20%, 25% celo 48%.

Konci leta 1886. bilo je pri banki „SLAVIJA“ za življenje zavarovanih 40.497 oseb za 22,835.193 goldinarjev. Vsa pojasnila daje brezplačno (10)

glavni zastop banke „SLAVIJE“ v Ljubljani, v lastnej hiši (Gosposke ulice 12.)

Radgonska kislá voda

(Radkersburger Sauerbrunn)

Štefanije studenec.

Najčistejši alkalični kislec.

Lastnina J. DELLER-JA v Radgoni.

Glavna zaloga in prodajalnica za Kranjsko izročena je edino le agenturni in komisijski trgovini

J. Liningerja

Rimska cesta št. 9 v Ljubljani

kjer se sprejemajo vsa naročila.

Enotna cena je ako se kupi 100 bokalskih steklenic v zabojih po 25 steklenic 16 gld. in 100 steklenic po pol bokala v zabojih po 50 steklenic 11 gld. franko zaboj v Ljubljani. Manjše število steklenic se ne more naročiti, pač pa se dopošlje, ako kdo želi, kislec za poskušnjo.

Štefanije studenec

je oglene kisline in ogleno-kislega natrona najbolj bogata mineralna voda, je čisto alkaličen studenec in je vsled svojih izvanredno dijetljivih in zdravilskih lastnosti najizvrstnejši kislec. Z vinom pomešan je Štefanije studenec jako prijetna, hladilna in poživljajoča pijača in se posebno zaradi tega priporoča, ker tudi najkislejše vino spremení v prijetno, ljubko in sladko-okusno pijačo. To se izvrši po posební ugodni sestavi vode Štefanije studenca, po kateri se vinska kislina nevtralizira, to je uniči. S sladkorjem, limonami (citronami) ali raznim sadnim sokom zmešana je voda Štefanije studenca prav šampanjec podobna. Vsled velike množine proste oglene kisline in dvojno oglenih kislih soli, posebno pa dvojno ogleno-kislega natrona je Štefanije studenec najboljša namizna pijača, katere se z vso pravico uvrščuje mej najboljše kislece cele Evrope.

Štefanijski studenec

ima kot zdravilo najboljši vseh pri katarih želodeca in črev, pri pomanjkanju teka, pri težkočah prebavljanja, pri zaprtji vode vsled prehlajenja, pri živčnih afekcijah.

Dobi se ŠTEFANIJSKI STUDENEC v znanih specerijskih prodajalnicah v Ljubljani in na deželi. (7)